

- 8 IX. 1964

divadlo

O lidech s maskou

Když se na mne někdo obrátil s dotazem, co je to vlastně měšťáctví jaká je jeho filosofie a jak zasahuje člověka, zavedl bych ho do divadla na představení Marceauovy komedie Vajjíčko. Stal by se svědkem příběhu, na jehož počátku je nevlinnost a na konci promyšlený zločin. Uviděl by až na dno onoho „systému“ přetvářky, cynismu, malých i velkých lstí, darebáctví i přesně na zisk vypočteného sexa, systému, který nasažuje lidem masky a bere jim všechno stud před porušováním zákonů společenské morálky. Dobře by se bavil ostrovitěpem Magisovy zpovědi o obtížích s panictvím a se zaměstnáním, o lásce i o ženitbě, aby vzápětí strnul nad zdrcujícím předvedením vrcholného důkazu o špatnosti společnosti, ve které žije: vraždy vlastní manželky, z níž je pak „usvědčen“ její milenec. Myslím, že představu o měšťáctví by získal velice názornou.

Félicien Marceau se touto komedií proslavil ve Francii i ve světě. Právem — vždyť málokdo před ním dokázal provést tak duchaplnou, přesnou a přesvědčivou analýzu nenormálních lidských vztahů.

V ostravském Divadle Petra Bezruče osadil režisér Saša Lichý roli Magise Bohuslavem Čvančarou. Byla to šťastná volba. Magis je

náročná postava — šarmantní, prohnaný chlapík, trochu povaleď a trochu filosof, vtipný mluvka a svůdce žen, mízerný charakter a všeho schopný kariérista. Od začátku do konce neodejde ze scény, hned vstupuje do hry a hned ji zase opouští jako komentátor. U takových rolí hrozí vždy nebezpečí monotónnosti a sebelepší text lze utopit v nudě herecké šarže. Čvančarovi toto úskali nevadí, tvoří svého Magise mnohotvárnými prostředky, se záviděníhodnou přirozeností a elegancí. Dovede být nevíšákem i honvivánem, šaškem i nestvůrou. Mlží tu pocit divadla — předstírání skutečnosti a dostavuje se příznivá atmosféra rozhovoru s divákem — jistě i zásluhou cílevědomě režíra a textu, který k této formě přímo vyzývá.

Bezručovi vstupují do své jubilejní dvacáté sezóny jako obvykle s náporem premiér. V září a počátkem října jich uvádějí — po Marceauově komedii — pět: Periferii národního umělce Františka Langra, původní novinku Saši Lichého Jana z Parku, Uhdeho Krále Vávru, Fauqueze a Eliáše Soubaj s časem a Rusnákovy Lišky, dobrou noc. První premiéra po prázdninách je příslibem, že nechtějí uhnout z dobrého kursu minulých tří let.

JIŘÍ NAVRÁTIL

DPB
JMA - lidy
4181
MAGIJA
22. 9. 1964